Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Orientering

LOKALHISTORISK FORENING & ARKIV
TOREBY SOGN

Nr.5 September 4. årgang

NYT FRA FORENINGEN

Vi efterlyste i sidste nummer af "Orientering, en hjælpende hånd med vores medlemsblad. Og tro det eller ej, der *var* en der meldte sig frivilligt ! Henrik Jørgensen, Møllevej 11, Flintinge er nu redaktør på "Orientering".

Ligeledes søgte vi efter gode forslag til brugen af vores jordstykke, som ligger syd for Åvænget. Der kom forskellige forslag, og bestyrelsen er blevet enige om, at plante pil til kurvefletog pilegærde m.m. Det er planen, at plante til foråret år 2000.

Vi har ikke mange oplysninger vedrørende skydebanen, der har ligget på jordstykket, men Poul Holm har givet os følgende oplysninger:

Dyrlæge V. Juul Hansen betragtede i 30-erne nærmest skydebanen som sin egen, han var jo superskytte, (han deltog bl.a. i olympiaden i Berlin 1936) og boede lige ved siden af banen.

Dyrlægen blev i øvrigt nr. 36 (ud af 66 deltagere) i kortdistance skydning (50m) med riffel med 290 point ud af 300 mulige. Der var en nordmand der nåede 300 point.

Det er vist den eneste olympiade deltager fra Toreby – selvtrænet i *Thoreby Skytteforening ved åen og banen* (Nysted – Stubbekøbing jernbanen).

Så hvis der er nogen, der ligger inde med oplysninger om skytteforeningen eller området, er vi meget interesseret i denne vide mere om det.

Generalforsamlingen, som blev afholdt den 16 marts fik følgende resultat:

Bent Lauritzen, Toreby og Anne Hundsdahl, Flintinge søger andre gøremål i deres fritid og ønskede ikke genvalg til bestyrelsen/suppleant. De skal have en stor tak for deres arbejdsindsats for foreningen.

Nyvalg blev Bent Steffensen, Toreby og Hans Arhnung, Fuglsang, som begge ønskes god arbejdslyst, med deres nye opgaver.

Jesper

NYT FRA ARKIVET

Vi får efterhånden en del henvendelser fra mennesker i ind og udland, der beder os hjælpe med at finde deres slægt, således også fra amerikanere.

I juni havde vi besøg af et søskendepar, med ægtefæller henholdsvis fra Texas og Arizona. De havde skrevet i forvejen og spurgt, om vi kunne hjælpe med at finde deres oldefars slægt, han var udvandret til Amerika i 1878. De ville gerne vide noget om, hvor han var –født, og hvordan det sogn og land var, som han kom fra.

I sådanne tilfælde er lokalhistoriske arkiver en vigtig brik, her findes gamle papirer, billeder, slægtshistorier, kirkebøger og folketælling, som kan give nuværende og kommende generationer oplysninger om deres slægt, hvor og hvordan de levede i sognet. Jo mere flinke vi er til at aflevere på arkivet, des bedre oplysninger kan videregives.

For nu at vende tilbage til historien om amerikanerne, så viste det sig , at de oplysninger de fik om en gård i Nagelsti, førte til, at, mens de fotograferede gården, traf den nuværende ejer, og fandt ud af, at de var i familie – om end langt ude.

I foråret hjemkøbte vi mikrokort på folketællingen fra 1860, den er tilgængelig for alle. Sidst på året håber vi at Landsarkivet i Viborg er klar med folketællingen fra 1901, den har vi allerede bestilt

Tove.

SKATTEFUND FRA TOREBY

I årene omkring 1960 fandt min far, søster og jeg 5 sølvmønter ved forårsroearbejde.

I februar 98 arrangerede Møntklubben Poletten en udstilling m.v. i Valby, her medbragte jeg de 5 mønter, for en nærmere vurdering. Her rådede man mig til at henvende mig på nationalmuseet. Her beholdt man mønterne til en nærmere undersøgelse og fik i marts følgende beskrivelse: Alle 5 er 2 mark af den såkaldte hebræer – eller Ulfeldter type, slået i Chr. IV,s sidste år. Der er et eksemplar præget i København i 1644, to fra Glückstadt i København fra 1645 og to fra Christiania (Oslo) fra hhv. 1645 og 1647. Mønterne er danefæ og rigsantikvaren har indstillet til en Danefæ godtgørelse.

Mønterne kaldes hebræer p.g.a. bagsidens indskrift, der betyder gud (Jehova med hebræiske bogstaver) er en retfærdig dommer (de sidste ord på latin) . Den var en henvisning til et håb om, at gud ville straffe svenskerne, der havde angrebet Danmark. Mønterne kaldtes Ulfeldtere, fordi Corfitz Ulfeldt, Leonora Christines mand og Chr. IV's svigersøn, spillede en vigtig rolle i regeringen på det tidspunkt. Mønterne er underlødige krigsmønter, der blev præget i stort tal.

Videre skriver National museet: "Der er i 1862/63 gjort et andet fund i Toreby sogn af 50 mønter af samme type (FP 240) af gårdmand Niels Marquarsen. Vi kender desværre ikke det præcise fundsted, og det er muligt, at de mønter, du har indleveret i virkeligheden er fra samme fund. Museet Falsters minder vil forsøge at undersøge sagen."

Derefter henvendte jeg mig til Jesper Smith på arkivet, om han kunne finde hvor Niels Marquarsen havde en gård i Toreby omkring 1862. Det fandt man hurtigt ud af, han havde nabogården i Toreby Nedenby og det jordstykke hvor vi fandt mønterne var tidligere købt fra Niels Marquarsen's gård.

Derefter blev materialet overgivet til Anna Elisabeth Jensen, arkæolog Falsters Minder. Herfra ville man gerne afsøge marken med en detektor. En dag i

oktober blev et område på marken, afsøgt med detektorer, efter min søster og jeg havde udpeget et omtrentlig fundsted. Der blev dog kun fundet en del søm, et par beslag og en 2 øre årgang 1964. Senere vil man igen afsøge marken.

Niels Lyck

Den 2 februar år 2000 kl. 19.00 i Centralbibliotekets foredragssal, vil den lokale møntsagkyndige Sven Aagaard med udgangspunktet i dette lokale møntfund fortælle om netop Christian IV's hebræer. Foredraget vil blive indledt med en almen redegørelse om møntvæsenet i 1600-tallet med fokus på baggrunden for og konsekvenserne af Chr. IV's udmøntning 1644 – 47 af de udskældte krigsmønter – kaldet hebræer eller Ulfeldtere. Foredraget vil forhåbentlig blev fulgt op af en udstilling af hebræerne fra Toreby på Falsters minder.

-rik

FMN 1168

Øverste billede:
Marken afsøges efter flere fund med detektor

Nederste billede:
Aftryk af en af de fundne mønter

KALENDEREN !

Lørdag/Søndag 18-19 september:

FRITIDSMESSE

I Nykøbing F hallen (se evt omtalen i dagspressen) Vi udstiller noget af vores materiale.

Lørdag 23 oktober kl 14.00 – kl 16.30 PÅ ARKIVET

ARKIVERNES DAG

Egon Jørgensen fortæller om sit liv i Toreby Sogn, han kommer bl.a. ind på landbrug, smede m.m.

TIRSDAG 25 januar kl 19.00 – kl 21.30 PÅ ARKIVET

SØNDERSKOVHJEMMET - Mit barndomshjem

Johs. Melchior Jensen fortæller om sin barndom i Flintinge og omegn. Der vises lidt lysbilleder fra området.

HISTORISKE UDPLUK

Ved forordning om matriklen af 1844 skulle alle fæstebreve påføres nye matrikelnumre, hartkorn m.v.

Følgende skrivelse fortæller lidt om, hvordan det foregik for de husmænds vedkommende, som hørte under Fuglsang gods.

Sognefoged Mads Hansen anmodes om at tilsige samtlige husmænd af Fuglsang og Priorskov godser, at de som har fæstebreve skal møde med disse på skrivestuen:

Mandag den 29 April
Af Sundbye Bye
Formiddag kl 7 til 9
Af Thorebye Bye
Formiddag kl 9 til 11½
Af Nagelstie Bye
Eftermiddag kl 4 til 6

For at blive påtegnet efter forordningen af den 24 juni 1840 om nye matrikelnumre, hartkorn m.v. hvorved de underrettes om, at i tilfælde af udeblivelse til bestemte tid, vil de være underkastet mulkt (bode,red)

Sundby den 26. April 1844
A.Andersen

Mads Hansen, sognefoged skriver tilbage den 28.4.1844 til forvalter Andersen, " ***at samtlige Thorebye og Nagelstie husmænd er tilsagte at møde med deres fæste breve på ovennævnte tid".***

Dog mødte ikke alle op, husmændene Jørgen Christensen og Peiter Top af Thorebye udebliver, og idømmes d 4. Maj 1844 hver en bøde på 2 rigsdaler sølv til Maribo Amts Fattigkasse.

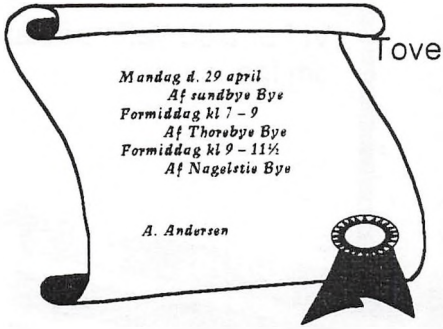

Tove

LOKALHISTORISK FORENING

Åmarksvej 5 Toreby

Formand:
Jesper Smith Flintinge

Næstformand:
Lizzie Nielsen Ø.Toreby

Kasserer:
Jens Larsen Toreby

Bestyrelses medlemmer:
Willy G Jørgensen Nykøbing F.
Bent Steffensen Toreby

Arkivets Åbningstider:

1-3 tirsdag i måneden kl. 19.00 til kl 21.00

Vi har altid kaffe på kanden og tid til en snak om løst og fast.

HJ DATA

